

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

ФІНАНСИ В БІЗНЕСІ

Розробник:
ТЮТЮННИК Юрій, професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Фінанси в бізнесі
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Тютюнник Юрій, к.е.н., доцент Контакти: каб. 8 (корпус факультету обліку та фінансів) e-mail: iurii.tiutiunnyk@pdaa.edu.ua , тел.: 097-261-71-59, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/tyutyunnyk-yuriy-myhaylovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	-
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	-

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни

формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств різних форм бізнесу.

Основні завдання навчальної дисципліни:

вивчення сутності та організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оподаткування, оцінювання фінансового стану та санації підприємств.

Компетентності:

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.

ЗК 19. Здатність приймати ефективні фінансові рішення з урахуванням динамічних змін зовнішнього середовища.

Результати навчання:

РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, роботи

висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН 17. Уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Основи організації фінансів підприємств різних форм бізнесу	12	2	2	-	8
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	12	2	2	-	8
Тема 3. Порядок формування та використання прибутку підприємств	12	2	2	-	8
Тема 4. Оподаткування суб'єктів підприємництва	12	2	2	-	8
Тема 5. Кредитування бізнесу	12	2	2	-	8
Тема 6. Бізнес-планування на підприємстві	12	2	2	-	8
Тема 7. Ризики та страхування в бізнесі	8	2	-	-	6
Тема 8. Фінансова санація та банкрутство підприємств різних форм бізнесу	10	2	2	-	6
Усього годин	90	16	14	-	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
РН 13	18	24	8	50
РН 17	18	24	8	50
Разом	36	48	16	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Основи організації фінансів підприємств різних форм бізнесу	6	6	2	14
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	4	6	2	12
Тема 3. Порядок формування та використання прибутку підприємств	6	6	2	14
Тема 4. Оподаткування суб'єктів підприємництва	6	6	2	14

Тема 5. Кредитування бізнесу	6	6	2	14
Тема 6. Бізнес-планування на підприємстві	4	6	2	12
Тема 7. Ризики та страхування в бізнесі	-	6	2	8
Тема 8. Фінансова санація та банкрутство підприємств різних форм бізнесу	4	6	2	12
Разом	36	48	16	100

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
виконання вправ на практичних заняттях**

Шкала та критерії оцінювання за одне завдання
2 бали – правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
1 бал – незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
0 балів – неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дозволяє уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
виконання завдань самостійної роботи**

Шкала та критерії оцінювання за одне завдання
2 бали – правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
1 бал – незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
0 балів – неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дозволяє уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.

Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти: розв'язування тестів

Шкала та критерії оцінювання
0,2 бали – правильна відповідь на кожний із 10 тестів.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

робоча навчальна програма, презентація.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 350 с.

2. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 641-р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-p>.

Допоміжні

1. Дивеєв-Кириленко О. Р. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні : монографія М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т. 2-ге вид. випр. і доповн. Т. : ТНЕУ, 2013. 255 с.
2. Карамишева Г. М., А. Г. Новікова. Проблеми кредитування малого та середнього бізнесу в умовах посткризового стану економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 34–38.
3. Зоря С. П., Чумак В. Д., Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua>.
4. Мисник Т. Г., Зоря С. П., Чумак В. Д. Теоретичні аспекти фінансових ризиків та управління ними. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2018. № 4. С. 92–99.
5. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності : навч. посіб. для студ. вищих навч. Закладів. К. : Видавничий центр «Академія», 2011. 279 с.
6. Фастовець А. А., Фисун І. В. Фінанси малого бізнесу : навч. посіб. К.: Кондор Видавництво, 2013. 302 с.
7. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Оцінка неплатоспроможності підприємств при загрозі банкрутства. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3. С. 130–137.
8. Чумак В. Д. Організація фінансово-аналітичної роботи суб'єктів малого підприємництва. *Розвиток підприємницької діяльності в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів* : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Хеослн, 18-19 квітня 2019 р. Херсон, 2019. С. 193–195.
9. Чумак В. Д., Шишацька Е. В. Проблеми розвитку малого підприємництва в Україні. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Полтава, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 155–157.
10. Чумак В. Д., Безкровний О. В. Соціальний захист членів особистих селянських господарств: сучасні проблеми здійснення та перспективи удосконалення. *Економіка та сучасний менеджмент: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 12 грудня 2020 р. Київ, 2020. С. 156–158.
11. Чумак В. Д., Безкровний О. В. Оподаткування особистих селянських господарств: сучасні реалії та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 49. URL: <http://market-infr.od.ua/uk/49-2020>.
12. Чумак В. Д. Планування та управління грошовими потоками суб'єктів підприємництва. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору* : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 24 березня 2021 р. Полтава, 2021. С. 391–394.
13. Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінансово-аналітична робота на малих підприємствах та напрями її удосконалення. *Проблеми обліково-*

аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 квітня 2021 р. Полтава, 2021. С. 651–655.

14. Чумак В. Д. Управління дивідендною політикою підприємства. *Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах*: матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 15-16 квітня 2021 р. Полтава, 2021. С. 283–286.

15. Чумак В. Д., Голіченко В. О. Організація та значення фінансово-аналітичної роботи на малому підприємстві. *Innovations and prospects of world science*: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Ванкувер, Канада, 4-6 листопада 2021 р. Ванкувер, 2021. С. 821–826.

16. Чумак В., Норка А., Сутність та проблеми функціонування суб'єктів малого підприємництва. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VIII всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Полтава, 28 жовтня 2021 р. Полтава, 2021. С. 91–93.

17. Nekrasenko, L., Pittman, R., Doroshenko, O., Chumak, V., Doroshenko, A. (2019). Grain logistic sin Ukraine: themain challenges and effective ways to reach sustainability. *Economic Annals-XXI*, 178(7-8), 70-83.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://ukrstat.gov.ua>.

2. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»: <http://dtk.com.ua/?lang=ukr>.

3. Офіційний сайт журналу «Економіка АПК»: <http://eapk.org.ua/>.

4. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.

5. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.

6. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.

7. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.